

ПОЛИТИКА

Sreda, 27.02.2019. † Verski kalendar € Kursna lista

Q PRETRAGA

ĆIRILICA

ПОЛИТИКА

☰ Meni

f 75 t ✉

Ponovo pevamo partizanske pesme

Horovi ih danas pevaju suprotstavljajući se merama štednje, privatizaciji i postavljanju žice na granici između Slovenije i Hrvatske – kaže etnomuzikolog Ana Hofman

Autor: Mirjana Sretenović | ponedeljak, 26.12.2016. u 21:05

Ана Хофман (Фото: приватна архива)

Partizanske pesme nisu samo stvar prošlosti. Možemo ih čuti na koncertima, trgovima i ulicama na prostoru nekadašnje Jugoslavije, a horovi koji ih izvode u partizanskom nasleđu vide potencijal za komentarisanje neoliberalne stvarnosti. Ovom temom pozabavila se etnomuzikolog Ana Hofman u svojoj knjizi „Novi život partizanskih pesama”, objavljenoj nedavno u „Biblioteci 20. vek”.

Ana Hofman radi kao naučna saradnica na Institutu za kulturalne studije i studije sećanja Naučnoistraživačkog centra Slovenačke akademije nauka i umetnosti u Ljubljani. Bila je gostujući istraživač na Univerzitetu u Čikagu, na Institutu za socijalnu antropologiju „Maks Plank” u Haleu i na Federalnom univerzitetu u Rio de Žaneiru.

– To što se partizanske pesme ponovo pevaju govori mnogo više o našoj sadašnjosti nego o prošlosti. Odnos prema tekovinama antifašizma posle raspada Jugoslavije postalo je predmet negiranja i revizionizma. Tako su i partizanske pesme, koje su bile sastavni deo svakodnevice miliona ljudi, istisnute iz javnog prostora kao „ideološko kontaminiran” muzički žanr i produkt komunističkog režima. Kako moje istraživanje pokazuje, glavna ideja za oživljavanje ovih pesama nije idealizovanje prošlosti, već težnja da se pokaže da su nekada postojala društveno-politička rešenja, ideali, vrednosti i usmerenja, koji se danas s lakoćom eliminišu – kaže za naš list Ana Hofman.

Prema njenim rečima, ono što političke elite pokušavaju da predstave kao ostatke prošlog, totalitarnog sistema zapravo su tekovine socijalne države izrasle iz antifašističke borbe, koja nije bila samo narodnooslobodilački pokret, već i borba za društvenu, klasnu, rodnu i druge jednakosti i socijalna prava. To se vidi i iz repertoara koji se danas najviše izvodi: pored borbe protiv fašizma (kao na primer pesama Po šumama i gorama, Konjuh planinom), to su pre svega partizanske pesme sa jakom socijalnom tematikom, koje se bave pitanjima radničkih prava, socijalne pravde i jednakosti (Padaj silo i nepravdo, Pisma radu, Nabrusimo kose). Od internacionalnog repertoara najpopularnije su Bela čao, Bandiera rosa i Aj Karmela, koje se naročito mogu čuti na protestima širom Jugoslavije.

– Horovi: Proba, UHO, Horkestar, Svetonazori (Srbija), Le zbor i Zbor Praksa (Hrvatska), Kombinat i Z'borke (Slovenija), Raspeani Skopjani (Makedonija) i Hor 29. novembar iz Beča, sebe nazivaju i alternativnim, angažovanim ili pank horovima. Za njih je horsko pevanje sredstvo upozorenja na društvene probleme. Oni nastupaju kod napuštenih spomenika, pred otpuštenim radnicima ili ispred tek postavljene žice – kao što je ženski hor „Kombinat” koncert održao na granici između Slovenije i Hrvatske da upozori na odnos aktuelnih vlasti prema izbeglicama. U društvima koja su preživela ratove devedesetih godina oni pevaju protiv nacionalnih elita koje i dalje koriste etničku mržnju kao jedan od osnova svojih politika – ističe Ana Hofman.

Kada je reč o Sloveniji, kako dodaje, pitanje NOB-a i partizanskih pesama bilo je manje sporno u odnosu na ostale bivše jugoslovenske republike.

– Što zbog specifičnog razlaza sa Jugoslavijom, što zbog ulaska u EU, Slovenija je antifašizam baštinila i posle raspada Jugoslavije, pre svega kao zajedničku evropsku tekovinu. To je npr. vidljivo u nedavnom upisivanju Partizanske bolnice *Franja* na listu evropske kulturne baštine. Ipak, to nije prošlo bez „brisanja” određenih delova prošlosti. Naime, već od osamdesetih godina se može pratiti tzv. „prikriveni revizionizam” koji je propagirao ideju o nacionalnom pomirenju kroz rehabilitaciju domobrana, a uz tvrdnju da su komunisti bili krivi za ideološku kolonizaciju partizanskog otpora. Sve ovo doprinelo je „nacionalizaciji” nasleđa Drugog svetskog rata, gde su partizani predstavljeni isključivo kao borci za slobodu slovenačkog naroda od okupacije – navodi Ana Hofman.

– U Srbiji je u poslednje vreme bio slučaj sa izdavanjem poštanske marke povodom 75 godina od osnivanja Užičke republike, gde je izabrana slika koja prikazuje borce Radničkog bataljona bez petokrake na kapama. Problem nije u tome da li oni jesu ili nisu bili komunisti, već da se danas o jugoslovenskom partizanskom pokretu i NOB-u može govoriti isključivo kao o otporu protiv fašizma, dok se njegovi ostali aspekti: ideja jugoslovenstva i socijalizam prećutkuju i brišu – ističe naša sagovornica.

Ona navodi da partizanske pesme imaju ulogu i na protestima protiv mera štednje Evropske trojke u Sloveniji, kao i protiv neoliberalizma, korupcije, porasta siromaštva.

– Pevanje partizanskih pesama svedoči o važnosti suprotstavljanja novim „fašizmima” današnjice: privatizacije, javnog i privatnog duga i sve većih društvenih nejednakosti. One podsećaju na važnost udruživanja. Glas pojedinca teško se čuje, ali su udruženi glasovi mnogo glasniji, a poruka snažnija i jača. Time se pokazuje i da je alternativa moguća – ističe Ana Hofman.

Komentari 15

Komentar...

opet, možda imam sreće da fikusi spavaju пре 2 године

Partizanske pesme se pevaju ponovo jer mladi hoće takve uzore, čiste i svetle, omladina je razočarana, pa traži uzore u slavnoj prošlosti, koju mi uporno guramo pod tepih. Samo napred, naprej brigade.

Odgovori | [Preporučujem 9](#)

balzak пре 2 године

vrlo dobar i analitican ali ne previse temeljan tekst. tema je izuzetno vazna za male narode i one kji su tzv istorijskom zaostatku. trebalo bi vise obraditi takve teme i izvuci neki zakljucak bar socioloski i cak psiholoski.

Odgovori | [Preporučujem 4](#)

ProPolitikin Hrvat пре 2 године

Lako je Slovencima i Hrvatima bilo sta pjevati poslije "ciscenja" svojih drzava/dezela od nepodobnih manjina i zajednica. Prvo su 1990-91 izbrisali svaki trag NOB-a i sjecanja na "tamnicu naroda Jugoslaviju", onda prognali nepodobne manjine koje su ih podsjecale na istu tu Jugoslaviju da bi danas eto preko noci opet postali "antifasisti" koji pjevaju partizanske pjesme? Lako im je i zbog cinjenice sto i jedni i drugi mogu slobodno doci u Srbiju i BG i slaviti Novu Godinu sve uz slovenacke, hrvatske i partizanske pjesme, uz gavrilovicev kulen, krasove cokolade i slovenacko vino. Mogu li Srbi sve to isto u Ljubljani, a da ne govorimo u Zagrebu?

Odgovori | [Preporučujem 18](#)

божур пре 2 године

Да ли је баш тако како се тврди у овом тексту? Аксиоматски се постављају тврдње које звуче готово смешно у контексту међунационалних тензија које опет врхуне у неким постјугословенским државама. Једино, не видим да се партизанск епесме певају у Приштини, Ђаковици, Дечанима, Подујеву... А можда би требало да се тамо певају најгласније.

Odgovori | [Preporučujem 11](#)

Milivoje Radaković пре 2 године

Zašto baš tamo?! Pa, zar nisu baš njima komunjare obećavale ujedinjenje i "samoopredeljenje", ako pristanu uz "redove partizanske", da bi ih istog dana "po oslobođenju" preveli zedne preko vode i dali u ruke onom katilu Rankoviću i njegovim banditima?!

Preporučujem 8

Бранко Срб пре 2 године

Идеолошки, псеудоинтелектуални памфлет. Партизанске песме ЈЕСУ део шире идеолошке пропаганде, као и филм (РТС, и његови уредници, ову маркетиншко-идеолошку подвалу подмећу народу - патетичне и неистините екранизације са "славним" глумцима који су учествовали у расрбништву и тако стекли славу и иметак). Далеко од тога да је либ.капитализам добар, али подметање комунизма као алтернативе, па још и боље, је замајавање. Нисмо ми ни изабрали комунизам, као ни њихову антиф. борбу - они су се наметнули! То што је СССР захваљујући својој величини био у стању да се одупре нацизму, не значи да је био и добар, као ни идеологија коју је сејао по својој околини. Лако је Словенцима да попевају партизанштину и да славе Броза - највише су добили, а први су "здали" Југославију (какав апсурд! - а, долазе да се поклоне усташа из Куће цвећа?!).Прекрајање повести је управо и почело са брозовштином - тада вам је било у реду! Захвални потомци црв.буржуазије и разних кадрова-дођоша ћуте пред МРАКОМ комунизма!

Odgovori | **Preporučujem 17**

PRIKAŽI JOŠ

Početna /

POVEZANE TEME

muzika, horovi

KULTURA

Meksički kompozitor komponovao Teslinu simfoniju

DRUŠTVO

Šaban Šaulić poginuo u saobraćajnoj nesreći u Nemačkoj

KULTURA

Moja generacija je tačno znala šta hoće

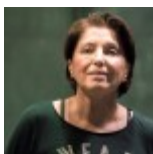
KULTURA

Današnje grupe stvaraju jednostavnu muziku

BEOGRAD

Godišnji koncert Srpsko-jevrejskog pevačkog društva „Braća Baruh”

KULTURA

Sa Mirom Trailović završila se jedna era

KULTURA

Do kraja godine konkurs za nacionalne penzije?

KULTURA

Psihoanaliza Balkana

KULTURA

Vozeći gospođicu Dejzi

KULTURA

„Koreni” najčešće pozajmljivana knjiga u bibliotekama

REGION

Slovenački ministar podneo ostavku vezano za korupciju

POLITIKA

Evropska unija neće biti potpuna bez Srbije

SRBIJA

Cena grejanja vruća tema

SVET

Austrija hoće da uvede preventivan pritvor za opasne tražioce azila

POLITIKA

Kosovo neće rizikovati prijateljstvo sa Amerikom

SVET

Koen: Tramp mi je naredio da uputim pretnje 500 puta

HRONIKA

Kosovski Albanci pucali na kontejner za drvoseče u selu Rastelica

DRUŠTVO

Žrtve nasilja zaslužuju još bolju podršku i pomoć

ПОЛИТИКА

© Politika Online
Politika novine i Magazini
Trg Politika 1, Beograd, Srbija

Meni

Linkovi

Linkovi

Svet
Politika
Društvo
Pogledi
Hronika
Ekonomija
Potrošač
Kultura
Kulturni dodatak

Srbija
Beograd
Sport
Region
Mozaik
TV revija
Magazin
Tema nedelje
Moj život u inostranstvu

Pretraga
Vremenska prognoza
Verski kalendar
Prijava na Bilten

ARHIVA
IMPRESUM
O NAMA
KONTAKT
PRETPLATA
OGLAŠAVANJE
PRAVILA KORIŠĆENJA
BIZNIS KLUB
PRAVILA O PRIVATNOSTI

[Arhiva](#) | [Impresum](#) | [O nama](#) | [Kontakt](#) | [Pretplata](#) | [Oglašavanje](#) | [Pravila korišćenja](#) | [Biznis Klub](#) | [Pravila o privatnosti](#) | Developed by: NewTec Solutions & TNation